కథ

మధ్యతరగతి మందహాసం

—[illegible]

"ఇంకోసారి తిప్పకండి.బావుండదు" అంటున్న ఇంటియజమానిని సాగనంపుతూ ఇంట్లోకొచ్చేడు గంగాధరం.

"వెధవ. పొద్దున్నే వీడి దర్శనం చేసుకోకుండా రోజు గడవదు గదా! పారిపోతామా వీడి అద్దె ఇవ్వకుండా. నాలుగు నెలల అద్దె బాకీ వుండేసరికి మనుషులంతా పురుగుల్లా కనిపిస్తారు కాబోలు. వార్నింగులిస్తాడు" అన్నాడు.

గడియారం చూసేసరికి అప్పుడే ఎనిమిదైంది. ఆఫీసుకివురకాలి. తెల్లవారుతోందంటే భయం వేస్తోంది. లేచిందగ్గర్నించీ ఆఫీసు గొడవే అనుకుని ఆదరాబాదరా తయారవుతోంటే పాలవాడొచ్చి బాకీ విషయం గుర్తు చేసిపోయేడు.

"ఏమండీ. కందిపప్పు అయిపోయింది. కాస్త తేకూడదూ" అని భార్యామణి వచ్చేసరికి కోపం నసాళానికెక్కింది.

"తెస్తాను. ఇలాగే ఇంత విషం కూడా తెస్తాను. ఇచ్చెయ్ నాకు. శనొదిలిపోతుంది"

"ఎందుకండీ అంత కోపం. ఇప్పుడు నేనేమన్నాననీ"

"ఏమనాలి? ఆ పచారీ కొట్టుకి పోయిం దగ్గర్నించీ వాడు బాకీ, బాకీ అని నా ప్రాణం తీస్తాడు. నువ్వేమో బస్తాలకిబస్తాలు కందిపప్పు తగలేస్తూ వుండు"

"పిల్లలు పప్పంటే నాలుగు ముద్దలు తింటారని"

'తింటారు. తింటారు. నన్ను తినమను' అంటుండగా చాకలి వొచ్చేడు. 'బట్టలెయ్యమ్మా' అంటూ. బట్టలెక్కెట్టుకుంటూ "చాలా రోజులైపోయిందమ్మా డబ్బు లిచ్చి. సాయంకాలం ఎలాగైనా ఇచ్చెయ్యాలి. నా కూతురు ప్రవసానికొచ్చింది' అనే సరికి గంగాధరం వూగిపోయేడు.

"ఇచ్చేస్తాంలేవోయ్. వెధవ డబ్బు. వేలూ లక్షలూ బాకీ వున్నట్టు" అని తాడెత్తున లేచేడు. చాకలికిదేం అర్థం కాలేదు.

'అదేంటయ్యా! బట్టలుతికించుకుని డబ్బు లిమ్మంటే నోటికొచ్చినట్టు మాట్లాడుతున్నావు. అంత కష్టంఅనిపిస్తే నా డబ్బుక్కడ పడెయ్. నేను మాట్టాడను. బాగానే వుంది వరస.' అని సణుక్కుంటూ వెళ్ళిపోయేడు.

"తెల్లారి లేస్తే చాలు. డబ్బు. డబ్బు. డబ్బు. ఎక్కణ్ణించి తేను? ఎంతకనితేను? పొద్దున్నించీ ఆ ఆఫీసులో పనిచేసి వచ్చి వెడే ఇంటికొచ్చేసరికి ఏదో ఒక సణుగుడు. ఫీ. ఫీ. నా ప్రాణానికి శాంతి లేకుండా పోతోంది" అంటూ విసుక్కున్నాడు. అంతట్లో పిల్లలొచ్చి -

"నాన్నా, లెక్కల పుస్తకం లేకపోతే స్కూలుకి రావద్దన్నాడు మేష్టరుగారు" అనే సరికి కోపం నసాళానికెక్కింది.

"ఆహా! ఎవ్వడా మేష్టరు. లెక్కల పుస్తకం లేకపోతే చదువుండదా? అక్కర్లేదు మానెయ్యండి. బియ్యే చదివి నేను అఘోరిస్తున్నాను. ఇక ఎమ్మేలు చదివి మీరుద్ధరిస్తారు. మానేసి ఇంట్లో కూచోండి వెధవల్లారా" అంటుంటే బిక్కమొహాలేసుకున్నారు పిల్లలు.

"ఏం అలా నిలబడ్డారు ఇంకా? తిని స్కూలుకి పొండి"

"అది కాదు నాన్నా. లెక్కల పుస్తకం"

"మీ పుస్తకాలు తగలెయ్య. మీ చదువు నట్టుబండలయిగామా. చెప్పంటే అర్థం కావట్లేదా' అని చెరి రెండు తగిల్చేడు. వాళ్ళు బేరుమంటే తల్లి బుజ్జగించేసరికి తిండయినా తినకుండా స్కూలుకి పరిగెత్తేరు.

స్నానం చేద్దామని నూతేసరికి ఇంట్లో నీళ్లు లేవు.

"ఇడియట్. నీళ్లెక్కడ తగలేశావ్" అని పెళ్లాం మీద లేచేసరికి.

"ఇంకా తోడలేదండి. ఏదీ ఈ పనితో కుదరలేదు."

ఈ జన్మకి నీకు బుద్ధిరాదు. మొగుడు ముందొకాడుక్కు స్నానం చేసి ఆఫీసుకెళ్లాలని జ్ఞానం వుంటే కదా" అని విసుక్కుంటూ నుయ్యి దగ్గరికి బయల్దేరాడు.

పక్కవాటా దయానందం కనిపించి, "ఏం మేష్టారూ. స్నానానికా" అంటే "అవునండీ. తెల్లారి లేస్తే తప్పదుగా వెధవంత. ఇంట్లో ఒక్క పని లేదు. అద్దెమాత్రం ముక్కు పిండి వసూలు చేస్తాడు. వెధవ కొంప. వెధవ కొంపని" అంటుంటే అర్థం కాక దయానందం చిన్నబుచ్చుకుని,

"సారీ సార్. మీరేదో కోపంలో వున్నట్టున్నారు" అనేసరికి "కోపం నాకెందుకు లెండి. కోపమేం లేదు. మీకేం. ఇంట్లో కులాయిలున్న మారాజులు" అంటూ వెళ్లిపోయేడు.

స్నానం చేసొచ్చేసరికి భోజనం వడ్డిస్తోంది నిర్మల. ముద్ద నోట్లో పెట్టుకుంటూ -

"నా శ్రాద్ధంలా వుంది ఈ వంకాయ కూర. కారమేంటి ఇంత తగలేసేవు. ఈ చారులో ఇంత మసాలా పొడుం తగలెయ్యకూడదూ? ఈ జన్మలో నీకు వంట రాదు. నా ఖర్మకొద్దీ కట్టుకున్నాను" అని కంచంలో కడిగేసి బట్టలేసుకుంటుంటే,

'ఎందుకండీ ఈమధ్య అంత కోపంగా వుంటున్నారు. అందరి మీదా ఎగిరి పడ్తున్నారు. కనీసం ఇరుగు పొరుగుతోనైనా మంచిగా వుండకపోతే ఎలాగండీ' అంటుంటే 'నోర్మూయ్' అని ఆఫీసుకి నడిచేడు.

గంగాధరం ఆఫీసులోనూ చిరాగ్గానే వున్నాడు. పార్టీలు అందరిమీదా తాడెత్తున లేచేడు. పక్కసీటు సరోజ ఏదో అడిగేసరికి ఆవిడ మీద కయ్యిమన్నాడు.

అరగంట పోయేక ఆఫీసరు గదిలోకి పిల్చి-

"ఏం గంగాధరం ఏమిటీ డ్రాఫ్టింగు. నీ సర్వీసెంత. ఇదేనా వుత్తరం రాసే పద్ధతి. అవతలివాడేం అనుకుంటాడు? కాస్త శ్రద్ధగా చూసుకుంటుండు. నువ్వీమధ్య అందరిమీదా ఎగిరి పడ్తున్నావుట. కనీసం నలుగురితో మంచిగాబతకడం నేర్చుకో అదే ఎప్పటికైనా పనికొచ్చేది. నలుగురితో సరిగ్గా మాట్లాడితే నలుగురూ సాయంచేస్తారు. అది మర్చిపోకు" అని లెక్చరిచ్చేడు.

"అప్పొచ్చేవు సలహాలు. నాకూ కారూ, బంగళా, బొమ్మ కుక్కా, ఏ.సీ. గదీ ఇస్తే నేనూ అందరితోనూ నవ్వుతూనే మాట్లాడతాను. అంట్ల వెధవలు. అసలీ సలహాలిచ్చే వెధవలందర్నీ కాల్చిపారెయ్యాలి" అని తిట్టుకుంటూ బయటకొచ్చే సరికి జీవన్ మనోహరం కలిసి -

"గుడ్ న్యూస్ గంగాధరం. గత మూణ్ణెళ్లుగా పెండింగులో వున్న బిల్సు, మన జీతాల ఎరియర్సు అన్నీ శాంక్షనయ్యాయంట!" అనే సరికి గుండె గంతులేసింది. వెంటనే సెక్షనుకి పోయి ఆ గుమస్తాని పట్టుకుని బతిమిలాడి బిల్సు చేయించి, అన్నీ డబ్బు చేసుకుని బయటపడ్డాడు గంగాధరం, ఆలస్యంగా.

గంగాధరంకి ఎందుకో హుషారుగా వుంది. బయటికొచ్చి హోటల్లో కాఫీ తాగేడు. సైకిలు మీద ఇంటికెళ్తూ

'అబ్బా. ఆకాశం బలే నిర్మలంగా వుంది గదూ!' అనుకున్నాడు. వెంటనే నిర్మల గుర్తుకొచ్చి 'పాపం! పని చేసీ చేసీ ఎప్పుడూ క్షణం తీరికేనా వుండదు తనకి. చాలా కష్టపడుతోంది' అనుకుని ఓ రూపాయి పువ్వులు కొన్నాడు. పిల్లలు గుర్తొచ్చి పావుకిలో స్వీట్లు కొన్నాడు. ఇంటికొచ్చేసరికి పిల్లలు ఎదురొచ్చి లాక్కుని తింటుంటే ఆనందమేసింది.

నిర్మలతో జోకులేసేడు. వంట బ్రహ్మాండంగా వుందంటూ భోంచేసి పచార్లు చేస్తూ 'ఏం మాష్టారూ! భోజనం అయ్యిందా? మీ పని బావుంది సార్. చెల్లెమ్మ వండిపెడుతుంటే రుచిగా తింటున్నారు. నేను వాండి మా ఆవిడకి పెట్టాలి' అని జోకులేస్తూ నిర్మలకి కన్నుగీటేడు.

కిళ్లీ బిగించి సిగరెట్టు వెలిగించి ఇంటాయన దగ్గరకెళ్లేడు. అద్దె ఇచ్చేస్తూ, 'ఏం గవర్నమెంటు సార్ టాక్సులు. టాక్సులు. అసలూ...' అంటూ రాజకీయాల్లోకి దిగేడు.

'చదువుకునే ముందు పిల్లల్ని 'ఏమ్రా! హోంవర్కు చేసేరా? మార్కులెలా వస్తున్నాయి' అంటే వాళ్లు 'నాన్నా లెక్కల పుస్తకం లేదుగా. అందుకే చెయ్యలేదు' అన్నారు.

'అరరే. ఎంతరా నీ లెక్కల పుస్తకం. నిర్మలా, వీళ్లకి పుస్తకం కొనియ్యి' అని డబ్బులిచ్చి వాళ్లతో ఆడుకుంటూ పడుకున్నాడు.

పొద్దున్నే లేచి పిల్లల్ని సైకిలు మీద స్కూలుకి దింపేడు. పాల డబ్బు లిచ్చేస్తూ 'ఏంవోయ్ ఎలావుంది నీ కొడుక్కి?' అని కష్టసుఖాలడిగేడు. "మంచి ఆస్పత్రిలో చూపించు. డబ్బుకి కక్కుర్తిపడి ధర్మాసుపత్రికి పోకు" అని సలహాలిచ్చేడు.

చాకలొస్తే, "ఏంవోయ్. ఏమంటోంది నీ కూతురు. మనవడా? మనవరాల్నా ఎవర్నిస్తుందట. మంచి తిండిపెట్టు. బరువుపనులు చేయించకు" అని డబ్బులిచ్చేస్తుంటే, చాకలి "ఏందో ఈ మడిసి" అనుకుంటూ వెళ్ళిపోయేడు.

"నిర్మలా నీళ్లు నేను తోడతాను. వంట పని చూడు."

"మీకెందుకండీ. నేను తోడతాలెండి"

"ఏవుందోయ్. చేతికందుతాయి నీళ్లు. నీ పని చూడు" అంటూ అన్నిట్లోకీ నీళ్లు తోడేడు. స్నానంచేసి భోంచేసి ఆఫీసుకి వెళ్లబోతూ -

"సాయంత్రం రడీగా వుండు. సినిమాకెళ్దాం" అన్నాడు.

"ఏం తొందరండీ. ఇంకా టైముందండీ ఆఫీసుకి" అంటే -

"కాస్త ముందుగా వెళ్తే మంచిది కదోయ్. నలుగురితోనూ కాస్సేపు సరదాగా మాట్లాడుకోవచ్చు."

అంటూ హుషారుగా ఈల వేసుకుంటూ సైకిలెక్కేడు గంగాధరం.

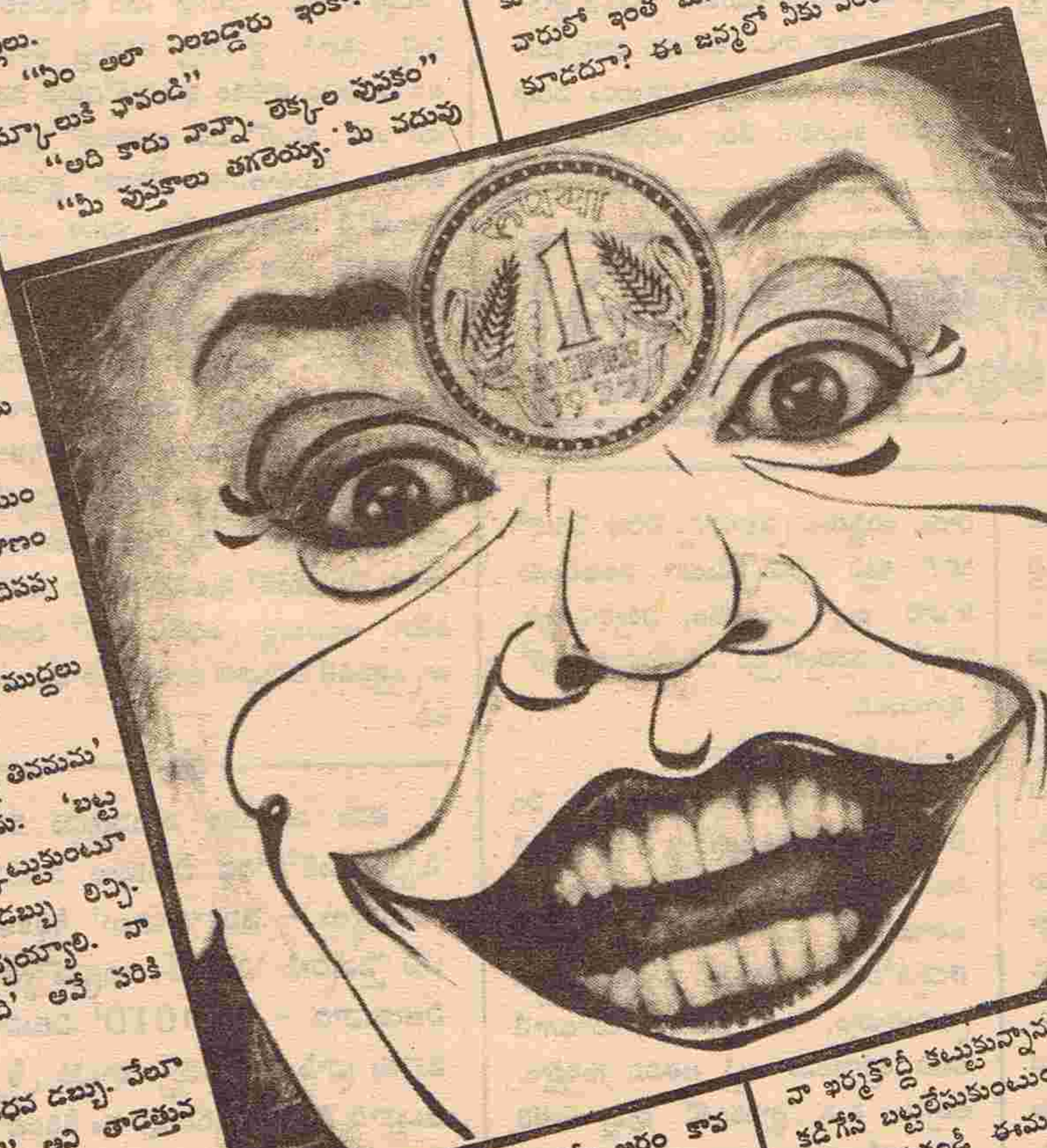

సమస్యల వలయంలో సైనికుల కుటుంబాలు

దేశ రక్షణ కోసం సరిహద్దుల్ని అహరహం కాపలా కాసే సైనికుడి జీవితం కొండంచున నిద్ర లాంటిది. మన సైన్యం ఇప్పటివరకు నాలుగు యుద్ధాల్ని చవి చూసింది. స్వతంత్రం వచ్చిన మరు సంవత్సరమే కాశ్మీర్ యుద్ధం జరిగింది. 1962లో చైనా దురాక్రమణ ఎదుర్కొన్న సైన్యం, ఆ తరువాత 1965లో పాకిస్తాన్‌తో తలపడింది. ఆరేళ్ళ విరామం తరువాత బంగ్లా విమోచన కోసం మరోసారి పొరుగు దేశంలో యుద్ధం జరిగింది. కాగా, మూడేళ్ళ క్రితం జయవర్ధనేతో రాజీవ్ గాంధీ చేసుకున్న ఒప్పందం మేరకు శాంతిసేన శ్రీలంకకు తరలి వెళ్ళింది. ఈ చర్యను అనధికార పూర్వకమైన యుద్ధంగా పలువురు భావించారు.

భారత శ్రీలంక దేశాల మధ్య కుదిరిన ఒప్పందం వెనుక రాజకీయాలను అలా వదిలేస్తే, పొరుగు దేశంలో మన సైనికులకు ఎదురైన కష్టాలు, అవమానాలు, తమిళ గెరిల్లాల పోరాటంలో మన జవానులు మృతి చెందడం మొదలైన అంశాలు ఇంటా, బయటా చర్చనీయాంశాలయ్యాయి. ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం మృతుల సంఖ్య పదకొండే అయినా, వాస్తవానికి జన నష్టం ఎక్కువగానే ఉండవచ్చునని అనుకుంటున్నారు. మృత జవానుల కుటుంబాల స్థితి ఎంతో దయనీయంగా ఉంటుంది. యవ్వనంలో ఉన్న సతులు పసుపు కుంకుమలు హరించుకుపోగా వైధవ్య భారాన్ని మోస్తున్నారు. కనిపెంచిన బిడ్డ, శ్రీలంక అడవుల్లో హతుడైన వార్త విని ఇక్కడ కన్న తల్లులు తల్లడిల్లి పోతున్నారు. మన దేశ రక్షణ బాధ్యత వహించిన సైనికులు, ఈ గడ్డ కోసం సాగిన పోరులో మరణిస్తే, అది వేరు, మనిది కాని దేశంలో, వారి అంతరంగిక సమస్యలో తలదూర్చి, ప్రాణాలు కోల్పోవడం అదేమి న్యాయమని మృత జవానుల కుటుంబాలు ప్రశ్నిస్తున్నాయి. నిజమే, వాస్తవిక దృష్టితో ఆలోచిస్తే మన సైనికులు బలి పశువులై పోయారని చాలా మంది అభిప్రాయ పడుతున్నారు.

మృత జవానుల కుటుంబాలకి పెన్షన్ సదుపాయాలున్నాయి. అయితే వాటితో బాటు సామాజిక సమస్యలు, భద్రతా రాహిత్యం, కరవైన తండ్రి ప్రేమ ఇత్యాదులు కూడా ఉన్నాయి. యుద్ధంలో సైనికుడు మరణిస్తే, రిటైర్‌మెంట్ వరకూ అతనికి రావలసిన జీత భత్యాలు అతని భార్యకు అందుతాయి. అంతే కాదు రిటైర్‌మెంట్ తరువాత లభించే సూపర్ ఏన్యువేషన్ సదుపాయాలు కూడా ఆ మహిళకు లభిస్తాయి. నిలువెత్తు ధనం రాశి పోసినా, భర్త ఆదరణ లేని భార్య, తండ్రి ప్రేమ కరవైన పిల్లలు ఏదో వెలితితోనే బతకవలసి వస్తుంది. పెద్ద మొత్తంలో డబ్బు అందడంతో, ఇలు కన్న వారు, ఆలు కట్టుకున్నవారు మనుషులు ఆమెను తమ వేపు తిప్పుకోడానికి పోటీ పడిన సంఘటనలు ఎన్నో వున్నాయి. బోలెడంత యవ్వనాన్ని వైధవ్యం ముసుగులో బలి చేసుకోలేక, ఆమె సాహసిస్తే బరితెగించిన తిరుగుబోతుగా సభ్య సమాజం వేలెత్తి చూపిస్తుంది. పొరుగింటి

పిల్లలను తల్లిదండ్రులు చేస్తున్న ముద్దు ముచ్చటలు తమ ఇంట్లో కానరాని పసివాళ్ళు మౌనశోకంగా క్రుంగిపోతారు.

ప్రభుత్వమూ పరిష్కరించలేని సామాజిక సమస్యలివి!

ఆర్మీ వైవ్స్ వెల్ఫేర్ ఎసోసియేషన్ వారు మృత జవానుల స్త్రీల కోసం ఎన్నో పథకాలు చేపట్టారు. ప్రశంసనీయమైన కృషిని వారు చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం వారి కోసం మరిన్ని పథకాల్ని అమలు చెయ్యవలసి వుంది. విద్యా, ఆరోగ్య సదుపాయాలు, ఉద్యోగాలలో రిజర్వేషన్లు, మొదలైన సహాయ కార్యక్రమాలకు రూపకల్పన జరగవలసి ఉందని వారి స్థితిగతులను అధ్యయనం చేసిన వారు చెబుతున్నారు. ఒకవేళ వైధవ్యానికి గురి అయిన మహిళ పునర్వివాహం చేసుకోదలిస్తే, మునుపటి లాగే పెన్షన్ సదుపాయాలు కొనసాగే విధంగా నియమ నిబంధనల్ని సడలించాలని వారు కోరుతున్నారు.

సామాజిక భద్రత కోసం వారికి సకల ఏర్పాట్లూ జరిగిన నాడే అమర వీరులకు ఘటించే శ్రద్ధాంజలి వారి ఆత్మలకు అంకితమవుతుంది.

—సూర్య